4. ההצהרה הגורלית

„אני, החתום מטה, ד"ר רודולף קסטנר, מבקש להצהיר את ההצהרה הבאה, נוסף על הצהרתי בשבועה.. שהוגשה לבית־הדין הבינלאומי הצבאי... בנוגע למי שהיה שטאנדארטן־פיהרר של חס. ס., קורט בכר:

כתוצאה מהמשא והמתן שנוהל בשנים 1944/45 בין החתום־מטה, כנציג הסוכנות היהודית וג'וינט, וכראש וועדת ההצלה היהודית הבלתי־חוקית בבודאפשט, לבין קורט בכר, אפשר היה להציל את חייהם של רבבות יהודים ותושבי מחנות־הריכוז. למעשה גרם המשא־והמתן בין קורט בכר לביני, אף שיוזם ונוהל על בסיס כמ־פי וכלכלי, לנסיון הרציני והיעיל ביותר להכ־שיל את התוכנית הנאצית לחיסול היהודים בידי הגרמנים, כמצווה על־ידי היטלר. לא יכול להיות שום ספק שבכר נמנה על מנהיגי ה־ס.ס. המעטים מאד שהיה להם העוז להתנגד לתוכנית ההשמדה, ולנסות להציל חיי־אדם.

באופן ממשי, הושגו התוצאות־הבאות ב־קשר עם המשא־והמתן עם בכר:

(1) 1665 יהודים הונגארים ופליטים יהו־דיים מהונגאריה נאספו בבודאפשט ונלקחו, דרך ברגן־בלזן, לשוייץ, בשתי קבוצות, ב־יום ה־21 באוגוסט וביום ה־6 בדצמבר, 1944. היתה זאת הפעם הראשונה שהגרמנים שיחר־רו קבוצה מאורגנת של יהודים בתקופת ה־מלחמה.

(2) אחרי התערבותו של בכר אצל הימ־לר, הוציא הלה פקודה כללית, בסתיו 1944, שאסרה השמדה נוספת של יהודים. למרות שפקודה זאת סוכלה חלקית על־ידי קאלטנ־ברונר, אייכמן ופקידים אחרים... הרי כמה מהשרידים שנכללו בפקודה זו הגיעו לכלל הצלה הודות לה.

(3) כ־75 יהודים שהסתתרו בבראטיסלא־בה נאספו ונלקחו לשוייץ על פי הסכם בי־ני לבין בכר (אפריל 1945).

(4) כתוצאה מהתערבותו של בכר, לא גורשו ולא הושמדו 85 אלף יהודים מביטאות בודאפשט בחודשים נובמבר, דצמבר וינואר 1944/45, וזה למרות תוכניתה והחלטתה של ממשלת־הבובות ההונגארית להשמיד את תושבי גיטו זה.

(5) בשלב האחרון של המלחמה השתדלו בכר והימלר לפעול נגד מאמציה של קבוצה קיצונית של מנהיגי ס.ס. גבוהים, שניסו להשיג את סילוקם או השמדתם של שרידי יושבי מחנות הריכוז. הם גרמו למסירת אסירים אלה לצבאות בנות־הברית, וכך מנעו קרבנות דמים מסביב למחנות אלה.

הייתי במו עיני עד למאמציו של בכר, שגרמו לכניסת מחנה הריכוז ברגן־בלזן כמה ימים לפני הופעתם של צבאות בנות־הברית. לאור התנאים הבלתי־אפשריים, אותם מצאנו במחנה זה ביום ה־15 באפריל 1945, היתה כני־עה זו הדרך היחידה לקצר את סבלותיהם של כ־85 אלף אסירים, ולהחיש את שיחרורם. ה־ייתי עד להוצאת פקודה דומה למפקדי מח־נות הריכוז ליד האמבורג (כ־12 אלף איש) וטרזיינשטאט (כ־30 אלף איש).

(6) לאור המיסמכים הקיימים ועדויות אח־רות, אפשר להודות שהיה זה בכר שמנע את ביצוע הפקודות שהוצאו על־ידי קאלטנברונר, ושמטרתן היתה להשמיד ברגע האחרון את אסירי מחנה־הריכוז מאטהאוזן (כ־33 אלף איש, רובם אסירים פוליטיים בני עמים ר־בים), ופלוסנבורג (כ־17 אלף איש).

מאחר שהייתי במגע אישי עם בכר מיוני 1944 עד אמצע אפריל 1945, הייתי רוצה להד־גיש, על סמך נסיון אישי, שבכר עשה את כל שבגדר יכולתו ומעמדו להציל חיי־אדם חפים מפשע מתאוות־הרצח העיוורת של ה־מנהיגים הנאציים. על כן, אפילו אם יש מ־קום להתנגד מאד לצורת המשא־והמתן ו־לבסיסו, לא הטלתי אף לרגע ספק בטוהר כוונותיו של קורט בכר, ולפי דעתי הוא ראוי, בבוא הרשויות של בנות־הברית ושל הגרמנים לדון בפרשתו, להתחשבות המכסימלית האפש־רית. אני מצהיר הצהרה זו לא רק בשמי, אלא גם בשם הסוכנות היהודית והקונגרס היהודי העולמי.

חתום: ד"ר רודולף קסטנר, פקיד ה־סוכנות היהודית בג'נבה, לשעבר יושב־ראש ההסתדרות הציונית בהונגאריה (1943 — 1945).

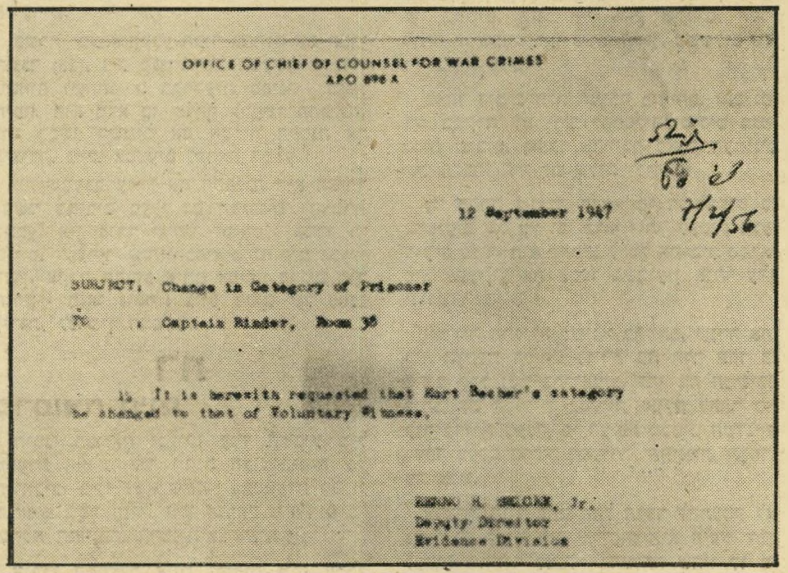

OFFICE OF CHIEF OF COUNSEL FOR WAR CRIMES
APO 696 A

12 September 1947

SUBJECT: Change in Category of Prisoner

TO : Captain Rieder, Room 38

1. It is herewith requested that Kurt Becher's category be changed to that of Voluntary Witness.

ADAM K. BELCAK, Jr.
Deputy Director
Evidence Division

5. התוצאה הישירה

ההצהרה בשבועה דלעיל ניתנה ב־4 באוגוסט 1947, בנירנברג, בפני בנו זלקה, פקיד משרד התובע האמריקאי נגד פושעי המלחמה בנירנברג. כעבור חודש חתם אותו זלקה על מיסמך זה, המעביר את האסיר בכר למעמד של עד־מרצון־עצמי. הקשר בין שני המיסמכים נראה לעין.